

't Geheim van de Woudsender B.B.

Een erg oud en bitter drankje

WOUDSEND zit vol verrassingen. Je moet er wel de auto voor uit en per voet langs Iewâl, Aldwyk, Midstraat en de vele stegen die daar tussen liggen op ontdekkingsstocht uitgaan. Een eeuw geleden, toen de planologen schaars waren en er nog fijn en onordelijk gebouwd mocht worden, moet het een prachtig dorp zijn geweest. De tand van de moderne tijd heeft natuurlijk sporen getrokken, maar er is nog wel wat bewaard gebleven. En waar je ook bent, van overal kun je in de kortste keren de waterkant bereiken, waar het leven zich ook nu nog afspeelt.

In Woudsend, zo meldde tipgever, wordt de beste Berenburg ter wereld gefabriceerd. En het is daar geen massaproduct, geen sprake van. Het wordt liter voor liter op kruiden getrokken volgens een recept, dat al bijna anderhalve eeuw oud is. En de distillateuses zijn twee bejaarde dames, Aukje en Hitsje, allebeide ver in de zeventig, die het vak van hun vader hebben geleerd en wier leven geheel in dienst staat van de Friese kruidenbitter. Zij doen dat niet in de eerste plaats om het gewin, maar veel meer uit roeping.

• *Verwaterd*

Want wat is er aan de hand met de Friese Berenburg? Er zijn al meer dan tien merken en allemaal worden ze aangeprezen als originele Berenburg. Niets is minder waar, zeggen de kenners. De Berenburg is allang aangepast aan de smaak van het grote publiek. Dat grote publiek houdt niet van al te sterk en al te bitter en dus is het een verwaterd drankje geworden met veel zoet en weinig echte kruiden. Een modeslokje voor mondaine watersporters, waarvan ze kunnen nippen zonder rillingen te krijgen, ook als ze het nooit eerder gedronken

hebben. Echte Berenburg daarentegen moet je leren drinken en wie het de eerste maal tot zich neemt, zal er weinig genoeg aan beleven.

Nou ja, wie het beter weet moet het maar zeggen, maar wat Atsje Keulen-Deelstra laatst in een vraaggesprek voor de radio verklaarde, moet de sceptici wel te denken geven. Atsje zei desgevraagd, dat zij de Berenburg uit Woudsend de beste vond. Voor zover bekend heeft zij geen zakelijke binding met enige distilleerderij, dus waarom zou men twijfelen. In elk geval is er alle aanleiding om de verhalen over de Woudsender Berenburg op waarheid te onderzoeken. Zulks kan natuurlijk het beste aan de bron van de drank gebeuren en dat is de firma H. R. Westra uit de Midstrjitte. Anno 1862, zoals uit het excentrieke etiket op de flessen blijkt.

• *Bezienswaardig*

De slijterij ziet er aan de buitenkant niet opvallend uit, maar het interieur is des te bezienswaardiger. De tijd heeft er minstens een halve eeuw stil gestaan. De vergunning dateert nog van vroeger, van 1895 om precies te zijn en het document is na de inlijsting waarschijnlijk nooit van z'n plaats geweest. Stellingen, toonbank en beschildering zien er voor-

oorlogs, uit maar dan wel de oorlog van '14-'18. In het centrum van de winkel prijkt op een houten bok een geelkoperen vat, waar vele antiquairs van zullen watertanden. Er druppelt gestaag een witte vloeistof uit, die in een zinken bakje wordt opgevangen. Het ruikt naar petroleum en dat is het ook; blijkbaar een nevenartikel in deze slijterij.

De bediening wordt verzorgd door Bylsma, ook de jongste niet meer, zoals hij uit eigen beweging verklaart. Hij heeft als zuivelbewerker z'n AOW gehaald, maar omdat hij een hekel heeft aan stil zitten, assisteert hij thans de gezusters Westra. Hij heeft er meteen al een zwaar hoofd in, maar is best bereid aan de dames het verzoek van de verslaggever om wat meer over de geheimen van hun Berenburg mee te delen, over te brengen. Bylsma's vermoeden wordt bewaarheid. Hij meldt even later hoofdschuddend, dat de gezusters er het nut niet van inzien.

Ze zijn wars van reclame. "Ik ha noch sein, der sit altiten winst yn, mar dat kin harren neat skille."

● *Bitter*

Het onbaatzuchtige ondernemerschap bestaat dus toch nog. Anno 1972 is dat een opmerkelijk en natuurlijk ook wel sympathiek verschijnsel, maar het gevolg is, dat de brandende vraag welke soort Berenburg echt is en welke namaak onbeantwoord blijft. Gelukkig is de Berenburg van de gezusters Westra wel te koop, zodat het in elk geval gerapporteerd kan worden hoe het smaakt. Welnu, de

Woudsender B.B. is inderdaad bitter, bar bitter zelfs en de beginneling moet er echt tegen slikken. Rond in de fles, maar vierkant op de tong zozeged. De nasmaak, de afdronk zeggen de kenners, is goed en het ruikt naar medicijn, een soort sterke hoestdrank. Wat de illusie van de geneeskrachtige krachtige werking van B.B., die door alle gebruikers door dik en dun verdedigd wordt, natuurlijk alleen maar versterkt. Voor de rest blijft de B.B. van de gezusters Westra wat het was: een geheimzinnig drankje.